

Дорогу від Дібрівська до Рибгоспу близькою не назвеш. І не тому, що це добрих 12 кілометрів. Шлях помережений суцільними ямами та вибоїнами, вщерть заповненими водою за осінньої негоди. Й сіра мряка листопада та стіна очерету обабіч ставів – викликають сумні думки. Як ото щоднини діти у таку відстань до школи дістаються? Рибгосп, хоч і невеличке поселення, та гурт школярів в ньому набереться. А всього тут налічується 24 дитини до 18 років, з них - двоє малят до року. Прокручую в голові ті дані, отримані в Дібрівській сільській раді, й, з нетерпінням, чекаю зустрічі з мешканцями сільця. Бо й не хутірець, коли вже має свій магазин та клуб. Хоч і подорожувала цими місцями кілька разів, а ось писати про тутешніх жителів не випадало. Тож, як мовиться, з почином, - кажу собі подумки й прошу зупинити авто на вуличці зліва, бо ж попереду бачу дві жіночі постаті. Вітаємось, перепитую жіночок, де мені знайти Марію Федорівну Хомич. У сільраді порадили поспілкуватись з колишньою вчителькою.

– А ось це, перед вами, - усміхається молодша, й показує на свою старшу товаришку: – Любіть і жалуйте – Марія Федорівна.

Дізнавшись, хто й чого завітав до них нині, Марія Федорівна запрошує до хати. З виду – немаленька будівля, та ще й в стані капітальної добудови.

– Тут мешкаю я з старшим сином, невісткою та трьома внучатами, - гомонить Марія Федорівна. - А ось навпроти син Юрій живе. У нього троє донечок. Всі до школи ходять. А молодший Віталій неподалік нас

РИБГОСП - СЕЛО В МІНІАТЮРІ

Рибгосп не має офіційного статусу окремого населеного пункту. За документами, це поселення значиться як Вовчиці-II. У 2008 році мешканці Рибгоспу, детально обговоривши це питання, звертались до Верховної Ради з пропозицією надати йому статус села й, навіть, визначились з його назвою – Ласицьк. Саме так колись називався хутір, на якому й було засноване це поселення. Однак, з чиновницьких кабінетів прийшла відмова. На сьогоднішній день в Рибгоспі налічується 25 жилих дворів та 82 мешканці в них.

Таке собі – село в мініатюрі, в якому працює приватний магазин, діє клубна установа і є свій ФАП.

знаю, щоб то було б. О восьмій ранку їдуть з дому, початок п'ятої – повертаються зі школи. У нас тут є трохи молодих сімей. У Віталія двоє діток, одне ще й до школи не ходить. У нього дружина з Маневич. Їм там пропонували зостатись, але він теж сюди перебрався, побудувались. А ось неподалік Ріта і Ляоня живуть. У них нещодавно донечка Настя народилась, їй лише 2 місяці. То вона в нашому селі – наймолодша. Живе ця сімейка в старій хатині, будуть її переоблаштувати, бо місця будуватись нема, хоча й пустує територія, де колись ПМК базувалось.

Валентина кидається поратись по господарству, а ми спілкуємось з Марією Федорівною.

– Я одна з старожилів на Рибгоспі. З 1970 року тут живу, після педучилища

Місця будуватись нема, хоча й пустує територія, де колись ПМК базувалось.

молодих сімей у нас трішки є. З моїх чотирьох дітей лиш донька Алла в Дібрівську, а сини тут свій рід продовжують. Що треба, чи меблі які, чи побутова техніка, – все через Інтернет замовляють і нам привозять. Не зручно одне – поля далеко, зернових не сіємо, бо комбайни туди не дійдуть. А – ще дорога, що у Вовчиці, що до Дібрівська – дуже погана. Надія на шкільний автобус та власний транспорт. За телятами до нас приїздять покупці. Є в селі заготівельник уягідний сезон. ФАП працює по вівторках. Пошту доставляють раз утиждень. А пенсію один день на місяць поштарка вибирає і нам привозить. Така в нас домовленість. Дітки потрошку родяться, а ось останнє весілля тут, на місці, було літ з десять тому. Є багато порожніх хат, але їх ніхто не продає, тримають як дачі, або може хто коли планує на зовсім у рідні місця

Добре, що життя у Рибгоспі тепліє, що є

дилася: косила, мох витягвала, кошами насип насипала. Щоб ви й знали, оті всі насипи – люди вручну, своїми руками сипали. З усіх сіл тут трудилися. Всього була, хоч і важко приходилося. І мій мужик трудився. Уже годків двадцять нема. Щитай, на роботі й помер. Оддіжурив, вернувся в хату та й помер. А я вже старість з сином добуваю. Василь мене доглядає. Дочка Ольга там на селі живе. Внучків багато Господь не послав – двойко. А ще четверо правнучків маю. Не здужаю вже своїми ногами десь йти, з хати на двір поперед себе відро пхаю. Такі доживки. А ви звідкуль так мною, старою, інтересуетесь? – раптом зводить до мене бабуня очі.

– З газети, про сільце ваше хочу писати, і про вас, як найстарішу його жительку.

– Тож, я й не прибрана, а як то ви мене, таку стару, пропечатаєте? Але

побудувався. У неділю виходини будемо святкувати.

На порозі нас стрічає невістка господині, Валя. Жінці ледве за

тридцять. Приязно усміхається, пропонує чай, а, заодно, й повідує, що мешкає вже тут 11 років. Сама родом із села Малі Телковичі, сусіднього Володимирецького району. Валя закінчила водний університет і навіть до декрету встигла попрацювати у Володимирецькому водному господарстві гідротехніком. Можна було там і зостатись жити та чоловік забажав повернутись до рідних місцин. Отож і сидить тепер дипломований спеціаліст без роботи.

– Сподівалась, що може візьмуть у місцеве фермерське господарство – та не склалось, – гомонить жінка. – Мій Сергій 17 років відпрацював у рибгоспі механізатором. Тепер покинув, перебивається заробітками. Синочки наші ходять до школи – 2,3, 4класи. Добре, що возить автобус і є група продовженого дня. А так і не

прийшла працювати в початкову школу. Тоді було тут 4 класи і в кожному, щонайменше, шестеро дітей. Двадцять сім років віддала цій школі. А потім ще вісім років пішки, за 9 кілометрів, ходила до Вовчиць, там біологію викладала. За вісім років один лиш раз запізнилась на урок, а діти так тихо сиділи, що й ніхто не довідався, що учительки нема, – пригадує Марія Федорівна. – Хто б що не казав, а я

душею прикипіла до нашого сільця. Як тут колись людно було! Однієї риби по 750 тонн ловили. 11 тракторів, 32 механізатори було, ПМК стояло. Люди з усіх сіл до нас на роботу діставались. Мій чоловік родом з Привітівки був. Могли б і там побудуватись, а ми тут оселились. Бо ж які у нас райські місця! Весною, як заквітують вишні – душа радіє. У кожному дворі садок. А якби ви влітку до нас завітали – в усіх квітники аж палахкотять. У хатах – і вода, й Інтернет, й всякі побутові зручності. Ми – село в мініатюрі. Й

повернутися. Тут така краса! Як соловейки співають! А чи бачили ви наших лебедів? – Марія Федорівна, як мале дівчатко, сплескує в захваті долонями. – Коли їх тільки два в наших водоймах поселилось – всім селом підгодовували, ручні були наші лебедики. А тепер їх уже й не злічити. Колись кожне свято всі ми в клубі збирались за столами, на вогники. Тепер те, звісно, минулось. Шкода, що так, але добре, що життя у Рибгоспі тепліє, що є молодь, дітки і поміж ними нам не так сумно старість стрічати. Як би то ще молодим робота була! Бо ж не близький світ діставатись на роботу у Зелену Діброву чи до Вовчиць, або в Дібрівськ, як то роблять наші рибгоспівські вчителі. Школу на місці закрили, бо був такий період, коли не стало школярів. Але то вже у минулому. Ми тепер – молодіємо, – сміється Марія Федорівна.

Від її порогу прошкуємо до найстарішої мешканки Рибгоспу – баби Павлінки Блищик. Цьогоріч Павліні Адамівні виповнилося 90 років. Попри вік поважний, бабуня на диво охоча до спілкування, має чудовий слух, а ось на пам'ять такі скаржитья.

– Уже не те, що було, не те, – гомонить старенька. – Бо ж все моє – давно-давно було. Щоб ви й знали, я з того роду, що тут першими поселилися, з Літвінчуків. То я по мужику своєму Блищик. А мої батьки з Перекалля були. Я войну – ох, помню! Голод, голод був. Бо хліб з брукви пекли, ще й брокиву їли. А як батько десь з походу вернувся – пуд жита привіз. Мати наварила – що твоя кутя! – переповідає бабуня гіркі спогади. – Але та війна якось скоро пройшла, а от тепер біда, тож, може вже десять год няк той мир настати не може, – клопочеться старенька вже сьогодніням. – Я всю сво житку на рибхозі тру-

молодь, дітки і поміж ними нам не так сумно старість стрічати. Як би то ще молодим робота була!

за ласку спасібо. Я колись до всього справна була. Пряла, ткала, бо все-все з полотна пошите було. А ягоди як справно брала! Ви бабу не перемогли б.

Як грошей нема – то й діла нема. Світ дорогим став. А людям в ньому жити тра.

А ще от весілля своє помню. На березі було. Чайкою до попа аж у Муравин доставались, щоб повінчатися. От яка тоді житка була. А тепер і не вельми лучша, бо як грошей нема – то й діла нема. Світ дорогим став. А людям в ньому жити тра, – сіють бабусині очі мудрість й стареча рука благословляє в дорогу.

Зворотнім шляхом прикипаю поглядом до вікна авто, так хочеться потішитись красенями лебедями, що опанували тутешні водойми. Вони тут – до суворої зими, а там на хвильку відлинуть у Хрінники, щоб з весною повернутись назад, туди, де їх люблять і чекають. Мешканці Рибгоспу свято вірять, що лебеді стали їх оберегом.

Галина ГАВРИЛОВИЧ